

QUY CHẾ LỚP CAO ĐẲNG TRƯỜNG CAO ĐẲNG CÔNG CHÁNH

Lê Văn Phương

Tôi vừa được đọc bài “Khóa 1 Trung Tâm Kỹ Thuật Phú Thọ” do AH Hà Văn Trung viết trên LT số 72 (trang 62). Bài viết rất hay, hấp dẫn và ghi lại nhiều kỷ niệm về trường làm tôi bồi hồi xúc động nhớ lại thời còn là sinh viên trường CDCC trên 40 năm về trước. (Tôi tốt nghiệp Kỹ Sư Công Chánh năm 1958 tại TT Kỹ Thuật Phú Thọ).

Tuy nhiên, trong phần đầu bài, AH Trung viết: “Khóa chế độ cũ gồm những sinh viên xuất sắc đã đậu bằng Cán Sự với điểm ra trường cao, hoặc có bằng Tú Tài toàn phần rồi nên được đặc cách theo học **khóa kỹ sư** chương trình cũ và sẽ ra trường sau một năm học. Trong khi khóa chúng tôi dành cho những người hợp lệ quân dịch (hạn tuổi rất gắt gao), đã đậu bằng Tú Tài toàn phần (ban Toán hay ban Kỹ Thuật), đã trải qua một kỳ thi tuyển toàn quốc, và sẽ phải học bốn năm mới ra trường. Dĩ nhiên từ khi có tổ chức thi tuyển các khóa kỹ sư chế độ mới, thì không còn tổ chức các **khóa học cho kỹ sư ban một năm nữa** ... Còn muốn biết tại sao **khóa kỹ sư chế độ cũ chỉ phải (hay chỉ được) học có một năm thôi**, có lẽ phải tham khảo tài liệu của cụ Hoàng Đạo Lượng được đăng tải trong Lá Thư Ái Hữu Công Chánh số 71...”

Do đó vài AHCC đề nghị tôi góp thêm các chi tiết sau đây để tài liệu được đầy đủ và chính xác hơn.

Trong bài Kỷ Niệm Về Trường Công Chánh Hà Nội, cụ Hoàng Đạo Lượng đã ghi vào năm 1922 lớp Cao Đẳng được mở chỉ để đào tạo Agent Voyer vì bị chèn ép (tên trường là Trường Khoa Học Thực Hành).

Ngoài ra, AH Nguyễn Hữu Tuân (tốt nghiệp kỹ sư CC năm 1944) cho biết là đã có Khóa Kỹ Sư CC 1938-1944 tốt nghiệp tại Dalat vào năm 1944.

Trong bài này, tôi chỉ đề cập đến các khóa kỹ sư

Công Chánh từ năm 1947 đến 1961, tốt nghiệp tại Saigon, là các khóa mà các AHCC thường gọi nôm na thuộc “chế độ cũ”: còn các khóa đàm anh thuộc các bậc tiền bối trước tôi không được tả chi tiết.

Trong chế độ cũ (từ 1947 đến 1961), tất cả các sinh viên, kể cả những người có Tú Tài toàn phần hoặc cao hơn, sau khi trúng kỳ thi tuyển vào trường đều phải vào học Ban Trung Đẳng để thi lấy bằng Cán Sự CC; sau đó nếu có đủ điều kiện bắt buộc sẽ được lên học lớp Cao Đẳng để thi tốt nghiệp bằng Kỹ Sư CC. Các sinh viên có chứng chỉ Toán Học Đại Cương (Math Géné) vào học lớp Trung Đẳng Độ II Niên, có Tú Tài Toàn Phần thì thi vào lớp Trung Đẳng Độ I Niên, có bằng Trung Học Độ I cấp, bằng Thành Chung hoặc Tú Tài I thì thi vào học lớp Dự Bị. Lớp Dự Bị đặc biệt dạy sinh viên chương trình toán, vật lý, triết học, v.v. trình độ tương đương với chương trình Tú Tài Toàn Phần để sau khi học xong lớp Dự Bị, các sinh viên này sẽ lên học chung với các sinh viên có Tú Tài Toàn Phần đã thi tuyển thẳng vào lớp Trung Đẳng Độ I Niên.

Theo quy chế chính thức của trường, các sinh viên muốn được lên học lớp Cao Đẳng phải có đủ cả 2 điều kiện bắt buộc là bằng Tú Tài Toàn Phần và tốt nghiệp bằng Cán Sự Công Chánh (sau khi học xong lớp Trung Đẳng II Niên) với số điểm trung bình là từ 14 trở lên. Quy chế phải có một lượt hai điều kiện này đã có từ lâu. Tuy nhiên, vào đầu thập niên 50, số sinh viên có đủ một lượt 2 điều kiện rất ít. Do đó, theo đề nghị của Thầy Trần Văn Bạch, Giám Đốc Trường CDCC và Ông Nguyễn Thành Dung, Bộ Trưởng QGGD, Hội Đồng Nội Các đã đặc cách chấp thuận cho các sinh viên chỉ có một trong hai điều kiện cũng được học lớp Cao Đẳng, hầu có đủ số sinh viên để có thể mở lớp Cao Đẳng (xin xem bài “Tại Khuôn

Viên Trường Trung Học Pétrus Ký” của AH Nam Cát Bửu Hạp trong LT số 72, trang 57).

Tuy nhiên, đó chỉ là trường hợp ngoại lệ (cas exceptionnel) và chỉ được áp dụng cho 3 khóa đầu tiên. Ba khóa KSCC đầu tiên này có rất nhiều sinh viên xuất sắc, có bằng Tú Tài Toàn Phần, có đủ 2 điều kiện, nhiều người có vài chứng chỉ Cử Nhân Toán.

Vào thời kỳ theo chế độ cũ, có tất cả 9 khóa kỹ sư CC tốt nghiệp vào những năm 1952, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60 và 1961.

Áp dụng quy chế chính thức, vào đầu năm 1955, trường bắt buộc các sinh viên tốt nghiệp Cán Sự CC từ năm 1955 trở về sau phải có đủ cả 2 điều kiện mới được lên học lớp Cao Đẳng để thi tốt nghiệp Kỹ Sư CC. Quy chế chính thức này được áp dụng cho 6 khóa Kỹ Sư CC tốt nghiệp từ năm 1956 đến 1961. Riêng tôi, cũng phải có đủ 2 điều kiện mới được lên học lớp Cao Đẳng niên khóa 1957-1958.

Để có thêm tài liệu tham khảo, tôi xin mạn phép trích đoạn sau đây:

1. Trong bài “Hoài Niệm Về Mái Trường Xưa”, AH Trần Như Diệu đã viết: “Quy chế trường soạn thảo từ đầu thập niên 40 cho trường Hà Nội và được áp dụng cho trường Saigon, có định ngoài 3 lớp đào tạo Cán Sự, sẽ có một lớp gọi là Cao Đẳng với học trình 12 tháng cho các Cán Sự tốt nghiệp có đủ 2 điều kiện nêu: bằng Tú Tài và điểm trung bình trên 14...

... Cuối niên khóa 1950-51... không những Thầy Bạch đã thành công trong việc vận động với cấp trên cho mở lớp Cao Đẳng, mà thầy còn mở rộng cánh cửa lớp này để đón nhận thêm nhiều nữa, trong việc chỉ áp dụng 1 trong 2 điều kiện nêu trên.”

Trong bài “Trường CĐCCVN, Khóa Học 1951-1955”, AH Nguyễn Xuân Mộng viết: “Lớp Cao Đẳng học 1 năm trọn 12 tháng dành cho sinh viên

tốt nghiệp lớp Trung Đẳng với điểm số trung bình tối thiểu 14/20 và có bằng Tú Tài Toàn Phần... Tuy nhiên, tiếp tục ngoại lệ đã áp dụng cho các lớp Cao Đẳng 1951-1952 và 1953-1954, chính phủ cũng đặc biệt cho phép thu nhận vào lớp Cao Đẳng 1954-55 những sinh viên tốt nghiệp các lớp Trung Đẳng 1953 và 1954 chỉ có một trong 2 điều kiện.”

Tôi cũng đã liên lạc và được các AHCC có tên sau đây xác nhận là các AH cũng phải có đủ cả 2 điều kiện mới được lên học lớp Cao Đẳng: Đỗ Hữu Hứa (KSCC 1956), Lý Đãi (KSCC 1957 cùng khóa với AH Bùi Hữu Tiển), Lê Trọng Bửu (KSCC 1958), Nguyễn Văn Vinh (KSCC 1960).

Trong chế độ cũ cũng như chế độ mới, các sinh viên có Tú Tài Toàn Phần khi thi vào trường, đều có ý định thi lấy bằng Kỹ Sư CC. Trong chế độ mới, có Tú Tài II thi tuyển vào học 4 năm. Trong chế độ cũ, sinh viên có Tú Tài II thi tuyển vào học lớp Trung Đẳng Độ I Niên (học 9 tháng, tập sự 3 tháng), lớp Trung Đẳng Độ II Niên (học 9 tháng, 3 tháng tập sự), thi tốt nghiệp Cán Sự phải có điểm trung bình từ 14 trở lên, học lớp Cao Đẳng (trung bình 12 tháng), tổng cộng tất cả học 30 tháng và tập sự 6 tháng tại các ty sở CC và các xí nghiệp kỹ thuật như Eiffel, Société des Dzagages, v.v. Như vậy thời gian học của khóa KSCC (cho sinh viên có Tú Tài II) là 3 năm, còn thời gian 1 năm là thời gian chỉ tính riêng cho lớp Cao Đẳng là năm chót của khóa Kỹ Sư.

Vào thời chế độ cũ, sinh viên cũng phải qua một kỳ thi tuyển toàn quốc tại Saigon, Huế (tùy nơi cư trú của sinh viên và tại Hà Nội khi nước VN chưa bị chia đôi), và gắt gao (tuyển ít mà số thí sinh rất nhiều, vì khi vào trường sinh viên được hoãn dịch, được học bổng, ra trường có việc làm tốt, lương bổng hậu...)

Tôi viết bài này chỉ với mục đích xây dựng, nêu lên những sự việc trung thực mà tôi được biết, chứ không có ý định tranh luận. Tôi xin mạn phép ngưng bút nơi đây.